

Cap. 1 - Distrugerea Ierusalimului

Dacă ai fi cunoscut și tu, măcar în această zi, lucrurile, care puteau să-ți dea pacea! Dar acum, ele sunt ascunse de ochii tăi. Vor veni peste tine zile, când vrăjmașii tăi te vor înconjura cu șanțuri, te vor împresura și te vor strânge din toate părțile; te vor face una cu pământul, pe tine și pe copiii tăi din mijlocul tău; și nu vor lăsa în tine piatră pe piatră, pentru că n-ai cunoscut vremea când ai fost cercetată" (Luca 19,42-44).

De pe creasta Muntelui Măslinilor, Isus privea Ierusalimul. Plăcută și pașnică era scena care se desfășura în fața Sa. Era sărbătoarea Paștelui și, din toate țările, copiii lui Iacov se adunaseră acolo pentru a participa la marea sărbătoare națională. În mijlocul grădinilor și viilor, cu pajiști înverzite presărate cu corturile pelerinilor, se înălțau colinele în terase, palatele impresionante și fortărețele masive ale capitalei lui Israel. Fiica Sionului părea să spună în mândria ei: "Stau ca împărăteasă și nu văd nici o nenorocire". Era atât de fermecătoare și se socotea sigură de favoarea cerului, ca și atunci când, cu veacuri în urmă, regele cântăreț psalmodia: "Frumoasă înălțime, bucuria întregului pământ, este Muntele Sionului" cetatea marelui Împărat" (Ps. 48,2). Se puteau vedea clădirile mărețe ale Templului. Razele apusului de soare luminau albul ca de zăpadă al zidurilor lui de marmură și se reflectau pe poarta de aur, pe turn și pe ornamentele acoperișului. "În frumusețea desăvârșită" ea stătea ca mândrie a națiunii iudaice. Care copil al lui Israel putea privi scena aceasta fără un simțământ de bucurie și admirație? Dar mintea lui Isus era ocupată de gânduri cu totul deosebite. "Când S-a apropiat de cetate și a văzut-o, Isus a plâns pentru ea" (Luca 19,41). În mijlocul bucuriei generale a alaiului triumfal, în timp ce ramurile de palmier unduiau, în timp ce osanalele vesele trezeau ecourile colinelor și mii de glasuri Îl declarau împărat, Mântuitorul lumii a fost copleșit de o durere neașteptată și tainică. El, Fiul lui Dumnezeu, Cel făgăduit lui Israel, a cărui putere învinsese moartea și chemase din mormânt pe prizonierii ei, era în lacrimi, nu din cauza unei dureri obișnuite, ci datorită unei dureri adânci, nestăvilite.

Lacrimile Sale nu erau pentru Sine, deși cunoștea bine calea pe care picioarele Sale urmau să urce. Înaintea Sa era Ghetsemani, scena apropiatei Sale agonii. Vedea și Poarta oilor, prin care timp de veacuri fuseseră conduse animalele pentru jertfă și care urma să se deschidă pentru El când avea "să fie adus ca un miel la junghiere" (Is. 53,7). Nu prea departe era Calvarul, locul răstignirii. Pe drumul pe care Hristos avea să calce în curând, urma să cadă groaza unui întuneric des, când El trebuia să facă din ființa Sa o jertfă pentru păcat. Cu toate acestea nu contemplarea acestor scene arunca umbră asupra Lui în acest ceas de bucurie. Nu o presimțire a groazei Sale supraomenești întuneca acest spirit neegoist. El plângea pentru miile de condamnați din Ierusalim, datorită orbirii și nepocăinței acelora pe care venise să-i binecuvânteze și să-i mântuiască.

Istoria de peste o mie de ani de favoare deosebită și pază plină de grijă a lui Dumnezeu, manifestată față de poporul ales, era deschisă în fața ochilor lui Isus. Acolo era muntele Moria, unde fiul făgăduinței, o victimă ce nu se împotrivi, fusese adus la altar, ca simbol al jertfii Fiului lui Dumnezeu. Acolo, legământul binecuvântării, slăvită făgăduință mesianică, fusese confirmat tatălui celor credincioși (Gen. 22,9.16-18). Acolo, flăcările jertfei care s-au înălțat către cer din aria lui Ornan îndepărtaseră sabia îngerului pierzător (1 Cron. 21) - simbol potrivit al jertfei Mântuitorului și al mijlocirii Sale pentru cei vinovați. Ierusalimul fusese onorat de Dumnezeu mai presus de tot pământul. Domnul alesese Sionul, El "îl dorise ca locuință a Sa" (Ps. 132,13). Acolo, timp de veacuri, sfinții prooroci își rostiseră soliile de avertizare. Acolo, preoții își legănaseră cădelnițele, iar norul de tămâie împreună cu rugăciunile închinătorilor se înălțaseră înaintea lui Dumnezeu. Zilnic, acolo fusese oferit sângele mieilor înjunghiați, arătând în viitor către Mielul lui Dumnezeu. Acolo, Iehova Își descoperise prezența în norul de slavă deasupra tronului milei. Acolo se găsea începutul acelei scări tainice care unea pământul cu cerul (Gen. 28,12; Ioan 1,51) - acea scară pe care îngerii lui Dumnezeu coborau și urcau și care deschidea lumii drumul către Sfânta Sfintelor. Dacă Israel, ca popor, ar fi păstrat supunerea lui față de Cer, Ierusalimul ar fi rămas pentru totdeauna ca ales al Domnului (Ier. 17,21-25). Dar istoria acestui popor favorizat era un raport de neleguire și răzvrătire. Ei se împotraviseră harului ceresc, abuzaseră de privilegiile lor și disprețuiseră ocaziile.

Deși Israel "își bătuse joc de solii lui Dumnezeu, disprețuiseră cuvintele Sale și tratase cu cruzime pe proorocii Săi" (2 Cron. 36,16), El totuși Se manifestase față de el ca "Domnul Dumnezeu milos și îndurător, îndelung răbdător și bogat în bunătate și credincios" (Exod 34,6). În ciuda repetatelor lepădări, mila Sa își continuase insistențele. Cu o iubire mai mare decât aceea a unui tată milos față de fiul grijii sale, "Dumnezeu dăduse din vreme trimișilor Săi însărcinarea să-i înștiințeze, căci voia să cruțe pe poporul Său și locașul Său"

(2 Cron. 36,15). Când mustrarea, implorarea și certarea n-au mai avut efect, El le-a trimis cel mai bun dar al Cerului; mai mult chiar, El a revărsat tot cerul în acest singur dar.

Însuși Fiul lui Dumnezeu a fost trimis să mijlocească pentru cetatea nepocăită. Hristos a fost Acela care adusese pe Israel ca pe o viță aleasă din Egipt (Ps. 80,8). Propria Sa mână îi îndepărtase pe păgâni dinaintea lui. El o sădise "pe un deal foarte roditor". Grija Sa ocrotitoare îl înconjurase. Slujitorii Săi fuseseră trimiși să îl hrănească. "Ce aş mai fi putut face viei Mele, exclamă El, și n-am făcut?" (Is. 5,1-4). Deși atunci când aștepta să facă struguri buni rodise struguri sălbatici, El a venit personal la via Sa cu o nădejde arzătoare, că va fi posibil să o salveze de distrugere. El Și-a săpat via, a curățit-o și a îngrijit-o. A fost neobosit în străduințele Sale de a salva via pe care El însuși o sădise.

Timp de trei ani, Domnul luminii și al slavei mersese înapoi și încolo prin mijlocul poporului Său. El "mergea din loc în loc, făcând bine și vindecând pe toți cei ce erau apăsați de diavolul", legând inimile zdrobite, aducând liberare celor ce erau robiți, redând vederea orbilor, făcând pe ologi să meargă și pe cei surzi să audă, curățind pe leproși, înviind pe morți și predicând Evanghelia celor săraci (Fapte 10,38; Luca 4,18; Matei 11,5). Chemarea plină de har a fost adresată tuturor: "Veniți la Mine toți cei trudiți și împovărați și Eu vă voi da odihnă" (Matei 11,28).

Deși răsplătiseră binele cu rău, iar iubirea Sa cu ură (Ps. 109,5), El urmărise neabătut misiunea Sa plină de milă. Niciodată aceia care căutaseră harul Său nu fuseseră respinși. Călător fără cămin, având zilnic parte de învinuire și de lipsuri, El trăia pentru a sluji nevoilor omenești și pentru a ușura durerile lor, invitându-i să primească darul vieții. Valurile de milă, respinse de acele inimi îndărătnice, se reîntorceau cu o mai mare gingășie și o iubire de nedescris. Dar Israel întorsese spatele celui mai bun prieten al său și Aceluia care singur îl putea ajuta. Invitațiile iubirii Sale fuseseră disprețuite, sfaturile Sale fuseseră călcate în picioare, iar avertismentele Sale fuseseră luate în râs.

Ceasul nădejdiei și al iertării era gata să treacă; cupa mâniei lui Dumnezeu cel îndelung răbdător era aproape plină. Norul care se adunase prin veacurile de apostazie și răzvrătire, acum întunecat de nenorociri, era gata să se reverse peste un popor nelegiuit; iar Acela care singur putea să-i salveze de soarta care sta să se dezlănțuie fusese disprețuit, insultat, lepădat și în curând urma să fie răstignit. Când Hristos avea să atârne pe crucea Calvarului, ziua lui Israel ca popor favorizat și binecuvântat de Dumnezeu urma să apună. Chiar și pierderea unui singur suflet este un dezastru care depășește infinit de mult câștigurile și comorile lumii; însă atunci când Hristos privea asupra Ierusalimului, condamnarea unei cetăți întregi, a unui popor întreg, era înaintea Lui - cetatea aceea, poporul acela care fusese odinioară poporul ales al lui Dumnezeu, comoara Sa deosebită.

Proorocii plânseseră apostazia lui Israel și nenorocirile teribile care le fuseseră partea din cauza păcatelor lor. Ieremia dorise ca ochii să-i fie un izvor de lacrimi, ca să plângă zi și noapte pe cei uciși ai fiicei poporului său, pentru turma Domnului care era dusă în robie (Ier. 9,1; 13,17). Cât de mare era atunci durerea Aceluia a cărui privire profetică cuprindea, nu ani, ci veacuri! El vedea pe îngerul pierzător cu sabia ridicată împotriva cetății care fusese multă vreme locul locuinței lui Iehova. De pe culmea Muntelui Măslinilor, chiar din locul care mai târziu urma să fie ocupat de Titus și oastea sa, El privea peste vale la curțile și porticurile sfinte și, cu ochii întunecați de lacrimi, vedea într-o perspectivă groznică zidurile înconjurare de oștile vrăjmașe. Auzea șirurile de armate mărșăluind la război. Auzea glasul mamelor și copiilor strigând după pâine în cetatea asediată. Vedea casa Sa sfântă și frumoasă, palatele și turnurile ei date flăcărilor, și în locul unde ele fuseseră odinioară, numai un morman de ruine"

Privind prin veacuri, vedea poporul legământului răspândit în toate țările, "ca niște naufragiați pe un țărm pustiu". În pedeapsa iminentă, gata să cadă peste copiii Săi, El vedea doar primii stropi din cupa mâniei pe care, la judecata din urmă, aveau să-i bea până la capăt. Mila divină, iubirea compătimitoare, își găsește exprimarea în cuvintele pline de jale: "Ierusalime, Ierusalime, care omori pe prooroci și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine! De câte ori am vrut să strâng pe copiii tăi cum își strânge găina puii sub aripi, și n-ai vrut!" O, dacă tu, popor favorizat mai presus de oricare altul, ai fi cunoscut timpul cercetării tale, și lucrurile care puteau să-ți dea pacea! Am oprit îngerul dreptății, te-am chemat la pocăință, dar zadarnic. Tu n-ai lepădat doar pe slujitori, pe trimiși și prooroci, ci pe Sfântul lui Israel, Mântuitorul tău. Dacă ești distrus, tu singur porți răspunderea. "Și nu vreți să veniți la Mine ca să aveți viață" (Matei 23,37; Ioan 5,40).

Hristos vedea în Ierusalim un simbol al unei lumi împietrite în necredință și răzvrătire și grăbindu-se să suporte judecățile răsplătitoare ale lui Dumnezeu. Vaiurile unui neam căzut, apăsând sufletul Său, au scos de pe buzele Sale acel strigăt nespuse de amar. El vedea urma păcatului în mizeria omenească, în lacrimi și sânge; inima Sa era mișcată de milă necuprinsă pentru cei nenorociți și suferinzi de pe pământ; El se străduise să-i mângâie pe toți. Dar nici chiar mâna Sa nu putea întoarce valul nenorocirilor omenești; puțini

urmasu să caute singurul lor Izvor de ajutor. El era gata să-Şi dea sufletul la moarte pentru a aduce mântuirea în hotarele lor; dar puşini urmasu să vină la El şi să aibă viaţă.

Maiestatea cerului în lacrimi! Fiul Dumnezeului celui nemărginit, tulburat în duhul Său, încovoiat de groază! Scena a umplut tot cerul de uimire. Această scenă ne descoperă grozăvia peste măsură de mare a păcatului; ne arată cât de grea este răspunderea chiar şi pentru Puterea nemărginită să scape pe cel vinovat de urmările călcării Legii lui Dumnezeu. Privind către generaţia din urmă, Isus a văzut lumea cuprinsă de o amăgire asemănătoare cu aceea care a dus la distrugerea Ierusalimului. Păcatul cel mare al iudeilor a fost lepădarea lui Hristos; păcatul cel mare al lumii creştine va fi lepădarea Legii lui Dumnezeu, temelia guvernării Sale în cer şi pe pământ. Preceptele lui Iehova vor fi dispreţuite şi declarate ca fiind fără valoare. Milioane de oameni în robia păcatului, robi ai Satanei, condamnaţi să sufere moartea a doua, vor refuza să asculte de cuvintele adevărului în ziua cercetării. Teribilă orbire! Ciudată rătăcire!

Cu două zile înainte de Paşte, când Hristos plecase pentru ultima oară din Templu, după ce demascase făţarnicia conducătorilor iudei, a ieşit din nou cu ucenicii Săi pe Muntele Măslinilor şi S-a aşezat cu ei pe coasta înverzită, privind la cetate. Încă o dată a privit zidurile, turnurile şi palatele ei. Încă o dată a privit templul în splendoarea lui orbitoare, o diademă a frumuseţii care încorona muntele cel sfânt.

Cu o mie de ani înainte, Psalmistul preamărise îndurarea lui Dumnezeu faţă de Israel, care făcuse din Casa cea sfântă locuinţa Sa: "Cortul Lui este în Salem şi locuinţa lui în Sion". El "a ales seminţia lui Iuda, muntele Sionului pe care-l iubeşte. Şi-a zidit sfântul locaş ca cerurile de înalt" (Ps. 76,2; 78,68-69).

Templul dintâi fusese înălţat în perioada cea mai prosperă a istoriei lui Israel. Împăratul David strânsese vaste comori pentru scopul acesta, iar planurile pentru construcţie au fost făcute prin inspiraţie divină (1 Cron. 28,12.19). Solomon, cel mai înţelept dintre monarhii lui Israel, completase această lucrare. Templul acesta era cea mai măreaţă clădire pe care o văzuse lumea vreodată. Cu toate acestea, Domnul declarase prin proorocul Hagai cu privire la cel de al doilea templu: "Slava acestuia din urmă va fi mai mare decât a celui dintâi".

"Voi clătina toate neamurile şi Dorinţa tuturor popoarelor va veni: şi voi umplea de slavă casa aceasta, zice Domnul oştirilor" (Hagai 2,9.7 trd. eng.).

După distrugerea templului de către Nebucadneţar, el a fost reclădit cu circa 500 de ani înainte de naşterea lui Hristos de către un popor care se întorsese dintr-o robie de o viaţă întreagă, într-o ţară nelocuită şi aproape pustie. Se aflau printre ei bătrâni care văzuseră slava templului lui Solomon şi care plâneau la punerea temeliei acestei clădiri noi, deoarece ea urma să fie inferioară celei dintâi. Simţământul care predomina este descris cu putere de prooroc: "Cine a mai rămas între voi din cei ce au văzut casa aceasta în slava ei dintâi? Şi cum o vedeţi acum? Aşa cum este, nu pare ea ca o nimica în ochii voştri?" (Hagai 2,3; 3,12). Atunci s-a dat făgăduinţa că slava acestei case de pe urmă va fi mai mare decât a celei dintâi.

Dar templul al doilea nu egalase pe primul în măreţie; nici nu fusese sfinţit prin acele dovezi vizibile ale prezenţei divine care aparţinuseră templului dintâi. Nu a fost nici o manifestare de putere supranaturală pentru a marca consacrarea lui. Nici un nor de slavă nu s-a văzut umplând sanctuarul nou înălţat. Nici foc din cer n-a coborât pentru a mistui jertfa de pe altar. Şechina nu mai exista între heruvimi în Locul prea sfânt; chivotul, scaunul harului şi Tablele Mărturiei nu se mai găseau acolo. Nici un glas n-a răsunat din cer pentru a face cunoscut preotului voia lui Dumnezeu.

Timp de veacuri, iudeii încercaseră zadarnic să arate cum s-a împlinit făgăduinţa lui Dumnezeu dată prin Hagai; dar mândria şi necredinţa le-au orbit mintea faţă de înţelesul cel adevărat al cuvintelor profetului. Templul al doilea nu era onorat cu norul slavei lui Iehova, ci cu prezenţa vie a Aceluia în care locuieşte trupeşte toată plinătatea Dumnezeirii - care este Dumnezeu Însuşi manifestat în trup. "Dorinţa tuturor popoarelor" venise fără îndoială în templul Său atunci când Omul din Nazaret învăţa şi vindeca în curţile sfinte. Prin prezenţa lui Hristos, şi numai prin aceasta, cel de al doilea templu întrecea în slavă pe primul. Dar Israel îndepărtase darul oferit de cer. O dată cu umilul Învăţător care trecuse în ziua aceea prin poarta lui aurită, slava se depărtase pentru totdeauna de templu. Cuvintele Mântuitorului se împliniseră: "Vi se lasă casa pustie" (Matei 23,38).

Ucenicii se umpluseră de teamă şi uimire la prezicerea lui Hristos cu privire la distrugerea Templului şi doreau să înţeleagă mai deplin sensul cuvintelor Sale. Bogăţie, muncă şi iscusinţă arhitectonică fuseseră cheltuite timp de peste 40 de ani pentru a spori splendorile lui. Irod cel Mare risipise pentru el atât bogăţii romane, cât şi comori iudaice, şi chiar împăratul lumii îl îmbogăţise cu darurile sale. Blocuri masive de marmură albă de dimensiuni aproape de neînchipuit, trimise de la Roma pentru acest scop, formau o parte din structura lui, şi ucenicii atraseră atenţia Domnului lor la aceasta, spunând: "Uită-Te ce pietre şi ce zidiri" (Marcu 13,1).

Acestor cuvinte, Isus le-a dat răspunsul solemn și surprinzător: "Adevărat vă spun că nu va rămâne aici piatră pe piatră, care să nu fie dărâmată" (Matei 24,2).

Ucenicii asociau distrugerea Ierusalimului cu evenimentele venirii personale a lui Hristos într-o slavă vremelnică, pentru a lua tronul imperiului universal, pentru a pedepsi pe iudeii nepocăiți și pentru a sfârâma jugul roman de pe grumazul poporului. Domnul le spusese că va veni a doua oară. De aceea, la amintirea judecăților asupra Ierusalimului, mintea lor s-a îndreptat către venirea aceea; și, când s-au adunat în jurul Mântuitorului pe Muntele Măslinilor, au întrebat: "Când se vor întâmpla aceste lucruri și care va fi semnul venirii Tale și al sfârșitului veacului acestuia?" (vers.3).

Viitorul a fost acoperit, în mila Sa, față de ucenici. Dacă ar fi înțeles la data aceea pe deplin cele două fapte teribile - suferințele și moartea Mântuitorului și distrugerea cetății și templului lor - ei ar fi fost copleșiți de spaimă. Hristos le-a dat o schiță a evenimentelor mai importante care urmau să aibă loc înainte de încheierea timpului. Cuvintele Sale n-au fost atunci pe deplin înțelese; însă înțelesul lor urma să fie descoperit pe măsură ce poporul Său avea nevoie de sfaturile date în ele. Profeția pe care El a rostit-o avea un înțeles dublu; în timp ce prefigura distrugerea Ierusalimului, ea arunca o lumină și asupra grozăviilor zilei celei mari de pe urmă.

Isus a arătat ucenicilor judecățile care aveau să cadă peste Israelul apostat și îndeosebi răzbunarea care urma să vină peste ei din cauza lepădării și răstignirii lui Mesia. Semne neînșelătoare vor preceda apogeul teribil. Ceasul îngrozitor va veni deodată și pe nesimțite. Mântuitorul i-a avertizat pe urmașii Săi: "De aceea, când veți vedea urâciunea pustiirii, despre care a vorbit proorocul Daniel, așezată în Locul sfânt - cine citește să înțeleagă; atunci, cei ce vor fi în Iudea, să fugă la munți" (Mat. 24,15.16; Luca 21,20.21). Când steagurile idolatre ale romanilor aveau să fie așezate în locul sfânt, care se întindea cu câțiva kilometri în afara zidurilor cetății, atunci urmașii lui Hristos trebuia să-și găsească scăparea fugind. Atunci când semnalul de avertizare era dat, aceia care doreau să scape nu trebuia să mai amâne. În toată țara Iudeii, ca și în Ierusalim, semnalul pentru fugă trebuia să fie ascultat imediat. Acela care se întâmpla să fie pe acoperișul casei, nu trebuia să mai coboare în casă, nici chiar pentru a-și salva cele mai valoroase comori. Aceia care lucrau la câmp sau în vie nu trebuia să piardă vremea cu întoarcerea nici măcar pentru haina dezbrăcată din cauza căldurii zilei. Nu trebuia să ezite nici un moment, ca să nu fie cuprinși de distrugerea generală.

În timpul domniei lui Irod, Ierusalimul nu numai că fusese mult înfrumusețat, dar prin înălțarea de turnuri, ziduri și fortărețe, care se adăugau la puterea naturală a așezării lui, fusese făcut în aparență de neînșelabil. Acela care ar fi încercat la vremea aceea să prezică pe față distrugerea lui, ar fi fost socotit, ca și Noe în vremea lui, un alarmist nebun. Însă Isus Hristos spusese: "Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece" (Matei 24,35). Din cauza păcatelor lor, mânia fusese aruncată pe față contra Ierusalimului, iar necredința lui înverșunată făcea ca distrugerea să fie sigură.

Domnul declarase prin proorocul Mica: "Ascultați dar lucrul acesta, căpeteniile ale casei lui Iacov, și mai mari ai casei lui Israel, voi, căroră vă este scârbă de dreptate, și care suciți tot ce este drept; voi care zidiți Sionul cu sânge, și Ierusalimul cu nelegiuire! Căpeteniile cetății judecă pentru daruri, preoții lui învață pe popor pentru plată, și proorcii lui proorcesc pentru bani; și mai îndrăznesc apoi să se bizuie pe Domnul și zic: 'Oare nu este Domnul în mijlocul nostru? Nu ne poate atinge nici o nenorocire!'" (Mica 3,9-11).

Aceste cuvinte descriau cu credincioșie pe locuitorii corupți și plini de sine ai Ierusalimului. În timp ce pretindeau că păzesc cu strictețe preceptele Legii lui Dumnezeu, ei călcau toate principiile ei. Ei urau pe Hristos, deoarece curăția și sfințenia Sa descopereau nelegiuirea lor și-L acuzau pe El ca fiind cauza tuturor necazurilor care veniseră peste ei ca urmare a păcatelor lor. Deși Îl recunoșteau ca fiind fără păcat, au declarat că moartea Lui era necesară pentru siguranța lor ca popor: "Dacă-L lăsăm așa, spuneau conducătorii iudei, toți vor crede în El, și vor veni Romanii și ne vor nimici și locul nostru și neamul" (Ioan 11,48). Dacă Hristos ar fi jertfit, ei ar putea deveni încă o dată un popor puternic și unit. Au raționat în felul acesta și au contribuit la hotărârea marelui preot că ar fi mai bine să moară un om decât să piară întreaga națiune.

În felul acesta, conducătorii iudei clădiseră "Sionul cu sânge și Ierusalimul cu nelegiuire" (Mica 3,10). Și totuși, în timp ce omorau pe Mântuitorul pentru că le muștra păcatele, atât de mare era îndreptățirea lor de sine, încât se socoteau ca fiind poporul lui Dumnezeu favorizat și așteptau ca Domnul să-i libereze de vrăjmași. "De aceea, continuă profetul, Sionul va fi arat ca un ogor și Ierusalimul va ajunge un morman de pietre și muntele templului o înălțime acoperită de păduri" (vers.12).

Timp de aproape 40 de ani după ce căderea Ierusalimului fusese pronunțată de Hristos Înșuși, Domnul a amânat judecățile Sale asupra cetății și a poporului. Minunată a fost îndelunga răbdare a lui Dumnezeu față de aceia care au lepădat Evanghelia Sa și față de omorătorii Fiului Său. Parabola pomului neroditor reprezenta procedeele lui Dumnezeu cu națiunea iudeilor. Porunca se dăduse: "Taie-l, la ce să mai

cuprindă pământul degeaba!" (Luca 13,7), dar mila divină îl cruțase pentru încă puțină vreme. Printre iudei erau mulți care nu cunoscuseră caracterul și lucrarea lui Hristos. Iar copiii nu se bucuraseră de aceste privilegii sau nu primiseră lumina pe care părinții lor o lepădaseră. Prin predicarea apostolilor și a tovarășilor lor, Dumnezeu dorea ca lumina să se reverse și asupra lor. Lor urma să li se îngăduie să vadă cum s-a împlinit profeția nu numai la nașterea și în viața lui Hristos, ci și în moartea și învierea Sa. Copiii nu trebuia condamnați pentru păcatele părinților lor; dar atunci când, cu toată cunoașterea luminii întregi dată părinților, copiii au lepădat lumina mai mare dată lor, au devenit părtași la păcatele părinților și au umplut măsura nelegiurii.

Îndelungata răbdare a lui Dumnezeu față de Ierusalim nu a făcut decât să întărească pe iudei în nepocăința lor încăpățanată. În ura și cruzimea lor față de ucenicii lui Isus, ei au lepădat ultima încercare de har. Atunci Dumnezeu și-a retras de la ei atât ocrotirea, cât și puterea Sa care împiedica pe Satana și pe îngerii lui, iar națiunea a fost lăsată sub stăpânirea conducătorului pe care și l-au ales. Copiii ei refuzaseră harul lui Hristos care i-ar fi făcut în stare să-și supună pornirile rele, dar acum ele deveniră dominante. Satana a trezit pasiunile cele mai cumplite și mai josnice ale sufletului. Oamenii nu mai judecau; erau fără rațiune - stăpâniți de pasiune și mânie oarbă. În cruzimea lor deveniră satanici. În familie și în popor, printre clasele cele mai de sus ca și cele mai de jos, era neîncredere, gelozie, ură, luptă, răzvrătire, crimă. Nicăieri nu era nici o siguranță. Prietenii și rudele se trădau unii pe alții. Părinții își ucideau copiii, iar aceștia pe părinții lor. Conducătorii poporului nu aveau putere să-i conducă. Pasiuni nestăpânite îi făcuseră tirani. Iudeii primiseră o mărturie mincinoasă pentru a condamna pe Fiul nevinovat al lui Dumnezeu. Acum, acuzații mincinoase făceau ca propria lor viață să fie nesigură. Prin acțiunile lor ei spusese cu multă vreme înainte: "Lăsați-ne în pace cu Sfântul lui Israel" (Is. 30,11). Acum dorința lor era împlinită. Teama de Dumnezeu nu-i mai tulbura. Satana era la cârma națiunii și cele mai înalte autorități civile și religioase se găseau sub dominația lui.

Conducătorii grupurilor potrivnice se uneau uneori pentru a prăda și a tortura victimele lor nenorocite, pentru ca iarăși să se arunce unii împotriva celorlalți și să ucidă fără milă. Nici chiar sfințenia Templului nu putea înfrâna cruzimea lor groaznică. Închinătorii erau loviți chiar în fața altarului, iar sanctuarul era mânjit cu trupurile celor uciși. Cu toate acestea, în încumetarea lor oarbă și hulitoare, instigatorii acestei lucrări diavolești declarau pe față că nu se temeau că Ierusalimul avea să fie distrus, deoarece era cetatea lui Dumnezeu. Pentru a-și întări puterea și mai mult, ei mituiau prooroci mincinoși să vestească, chiar în timp ce legiunile romane asediau templul, că poporul trebuie să aștepte liberarea de la Dumnezeu. Până la urmă, mulțimile s-au prins cu putere de credința că Cel Prea Înalt va interveni pentru înfrângerea adversarilor lor. Dar Israel refuzase cu dispreț ocrotirea divină, iar acum nu mai avea nici o apărare. Nefericitul Ierusalim, sfâșiat de certuri interne, cu străzile înroșite de sângele locuitorilor lui care se ucideau unii pe alții, în timp ce oștile dușmane distrugeau întăriturile și-i ucideau oamenii de război! Toate prezicerile făcute de Hristos cu privire la distrugerea Ierusalimului s-au împlinit la literă. Iudeii au trăit realitatea adevărului din cuvintele Sale de avertizare: "Cu ce măsură măsurați vi se va măsura" (Mat. 7,2).

Au apărut semne și minuni care prevesteau distrugerea și prăpădul. În miez de noapte, o lumină nenaturală strălucea deasupra templului și altarului. Pe cer, spre apus, se arătau care și oameni de război adunându-se pentru bătălie. Preoții care slujeau noaptea în sanctuar erau îngroziți de niște sunete misterioase; pământul se cutremura și mulțimi de glasuri erau auzite strigând: "Să fugim de aici". Poarta cea mai dinspre răsărit, care era atât de grea încât abia putea fi închisă de mai mulți oameni și care era asigurată cu bare imense de fier prinse adânc în caldarâmul de piatră tare, s-a deschis la miezul nopții, fără vreo unealtă omenească (Milman, *The History of the Jews*, cartea 13).

Timp de șapte ani un bărbat a colindat străzile Ierusalimului, anunțând nenorocirile care aveau să vină peste cetate. Zi și noapte el rostea cu glas de tânguire: "Glas de la răsărit; glas de la apus; glas din cele patru vânturi; glas împotriva Ierusalimului și împotriva Templului; glas împotriva mirilor și a miresele; glas împotriva întregului popor!" Acest personaj ciudat a fost întemnițat și biciuit, dar nici o plângere nu s-a auzit de pe buzele lui. La toate insultele și tratamentul brutal, el răspundea: "Nenorocire, nenorocire pentru Ierusalim! Nenorocire, nenorocire pentru locuitorii lui!" Strigătul lui de avertizare n-a încetat până ce a fost ucis în asediul pe care-l prevestise.

În distrugerea Ierusalimului n-a pierit nici un creștin. Hristos dăduse ucenicilor Săi avertizarea și toți aceia care au crezut cuvintele Sale au vegheat după semnul făgăduit. "Când veți vedea Ierusalimul înconjurat de oști, a spus Isus, să știți că atunci pustiirea lui este aproape. Atunci cei din Iudea să fugă la munți, cei din mijlocul Ierusalimului să iasă afară din el" (Luca 21,20.21). După ce romanii sub conducerea lui Cestius au înconjurat cetatea, pe neașteptate au părăsit asediul tocmai atunci când totul părea favorabil

unui atac imediat. Asediații, ne mai sperând într-o rezistență încununată de succes, erau pe punctul de a se preda, când generalul roman și-a retras forțele, în aparență fără nici un motiv. Dar providența plină de milă a lui Dumnezeu dirija evenimentele pentru binele poporului Său. Semnul făgăduit fusese dat creștinilor care așteptau, iar acum a fost oferită ocazia ca toți cei care doreau, să asculte de avertizarea Mântuitorului. Evenimentele au fost în așa fel conduse, încât nici iudeii și nici romanii să nu împiedice fuga creștinilor.

După retragerea lui Cestius, iudeii, ieșind din Ierusalim, au urmărit armata ce se retrăgea și, în timp ce ambele forțe erau astfel cu totul angajate în lupte, creștinii au avut ocazia să părăsească cetatea. În vremea aceasta și țara fusese curățită de dușmanii care ar fi încercat să-i împiedice. În timpul asediului, iudeii erau adunați la Ierusalim pentru Sărbătoarea Corturilor, și în felul acesta creștinii din toată țara puteau să scape fără să fie hărțuiți. Fără zăbavă ei au fugit spre un loc sigur - cetatea Pela, din Perea, dincolo de Iordan.

Forțele iudaice, urmărind pe Cestius și oștirea lui, s-au aruncat asupra lor cu atâta cruzime, încât îi amenința cu o distrugere totală. Cu mare greutate au reușit romanii să se retragă. Iudeii au scăpat aproape fără pierderi și cu prada s-au întors în triumf la Ierusalim. Dar acest succes aparent le-a adus numai rău. El le-a inspirat un spirit de rezistență încăpățanată față de romani care, în scurtă vreme, a adus nenorociri de nedescris asupra cetății blestемate.

Teribile au fost dezastrele care au căzut peste Ierusalim atunci când asediul a fost reluat de către Titus. Orașul era împodobit în timpul Paștelui, când milioane de iudei erau adunați înăuntrul zidurilor. Rezervele de hrană, care, dacă ar fi fost păstrate cu grijă, ar fi asigurat pe locuitorii lui timp de ani de zile, fuseseră distruse mai înainte datorită invidiei și răzbunării grupărilor care se luptau între ele, și acum au suferit toate ororile foamei. O măsură de grâu se vindea cu un talant. Atât de teribile erau chinurile foametei, încât oamenii mâncau pielea curelelor și sandalelor, precum și mânerul scuturilor. Nenumărați oameni ieșeau pe furiș noaptea pentru a aduna plante sălbatice din afara zidurilor cetății, chiar dacă mulți erau prinși și condamnați la moarte în chinuri groaznice. Adesea, aceia care se întorceau cu bine erau jefuiți de ceea ce culeseră cu atât de multe primejdii.

Torturile cele mai sălbatice erau aplicate de cei care dețineau puterea, pentru a stoarce de la poporul lovit de sărăcie ultimele resturi pe care le putuseră ascunde. Și aceste cruzimi erau deseori practicate de oameni bine hrăniți, care doreau numai să-și asigure rezerve și pentru viitor.

Mii au pierit de foame și de ciură. Sentimentele naturale păreau să fi fost nimicite. Soții își jefuiau soțiile, iar ele la rândul-le își jefuiau soții. Copiii puteau fi văzuți smulgând hrana din gura părinților lor bătrâni. Întrebarea profetului: "Poate o femeie să uite copilul pe care-l alăptează?" și-a primit răspunsul înăuntrul zidurilor cetății blestемate. "Femeile cu toată mila lor, își fierb copiii, care le slujesc ca hrană, în mijlocul prăpădului fiicei poporului meu" (Is. 49,15; Plâng. 4,10). Din nou s-a împlinit profeția avertizatoare dată cu paisprezece veacuri mai înainte: "Femeia cea mai gingașă și cea mai miloasă dintre voi, care, de gingașă și miloasă ce era, nu știa cum să calce mai ușor cu piciorul pe pământ, va privi fără milă pe bărbatul care se odihnește la sânul ei, pe fiul și pe fiica ei: "și din copiii pe care îi va naște, căci, ducând lipsă de toate, îi va mânca în ascuns, din pricina strâmtorării și necazului în care te va aduce vrăjmașul tău în cetățile tale" (Deut. 28,56.57).

Conducătorii romani s-au străduit să arunce groaza în iudei, pentru ca în felul acesta să-i determine să se predea. Prizonierii care se împotriveau când erau luați erau biciuiți, torturați și răstigniți în fața zidurilor cetății. Sute erau zilnic executați în felul acesta, iar lucrarea aceasta teribilă a continuat așa până când, de-a lungul văii lui Iosafat și la Calvar, crucile înălțate erau în număr atât de mare, încât abia se mai găsea loc de trecere printre ele. Atât de teribil s-a împlinit blestemul acela îngrozitor rostit în fața scaunului de judecată al lui Pilat: "Sângele Lui să cadă asupra noastră și a copiilor noștri" (Matei 27,25).

Titus ar fi dorit să pună capăt acestei scene îngrozitoare și să scutească în felul acesta Ierusalimul de umplerea măsurii blestemului. S-a umplut de groază când a văzut trupurile morților făcute mormane pe văi. Ca fermecat a privit de pe culmea Muntelui Măslinilor templul cel măreț și a dat ordin ca nici o piatră să nu fie atinsă. Înainte de a începe să ia în stăpânire fortăreața, a făcut un apel stăruitor către conducătorii iudei să nu-l oblige să pângărească locul sfânt cu sânge. Dacă ar fi ieșit să lupte în altă parte, nici un roman n-ar fi violat sfîntenia Templului. Însuși Iosif Flavius, în cea mai convingătoare chemare, i-a sfătuit să se predea, pentru a se salva pe ei, cetatea și locul de închinare. Dar cuvintele lui au fost întâmpinate cu blesteme amare. Au aruncat cu sulițe în el, ultimul lor mijlocitor omenesc, în timp ce stăruia de ei. Iudeii lepădaseră îndemnul Fiului lui Dumnezeu, iar acum mustrea binevoitoare și îndemnul îi făceau să fie și mai hotărâți să reziste până la urmă. Zadarnice au fost eforturile lui Titus de a salva Templul; Unul mai mare decât el declarase că nu va rămâne piatră peste piatră.

Încăpățânarea oarbă a conducătorilor iudei împreună cu crimele detestabile care se săvârșeau în cetatea asediată provocau oroarea și indignarea romanilor. În cele din urmă, Titus s-a hotărât să ia Templul cu asalt. S-a hotărât totuși ca, dacă va fi posibil, să fie salvat de la distrugere. Dar poruncile lui au fost călcate. După ce se retrăsese în cortul său pentru noapte, iudeii, ieșind din Templu, au atacat soldații prin surprindere. În timpul luptei, o torță aprinsă a fost aruncată de un soldat prin poarta deschisă și îndată încăperile căptușite cu cedru, din jurul locului sfânt, erau în flăcări. Titus alergă la locul încăierării, urmat de generalii și ofițerii săi, și porunci soldaților să stingă focul. Cuvintele lui n-au fost luate în seamă. În furia lor, soldații au aruncat torțe aprinse în încăperile alăturate Templului și, după aceea, cu săbiile au ucis mulțimea de oameni care-și găsiseră adăpost acolo. Sângele curgea ca apa pe treptele Templului. Mii și mii de iudei au pierit. Pe deasupra zgomotului luptei, se auzeau glasuri strigând: "I-Cabod!" s-a dus slava.

Titus și-a dat seama că este imposibil să potolească mânia soldaților; a intrat împreună cu ofițerii săi și a privit interiorul edificiului sacru. Splendoarea i-a umplut de uimire; și pentru că flăcările nu pătrunseseră încă în locul sfânt, a făcut un ultim efort pentru a-l salva și, ieșind înaintea, a cerut încă o dată soldaților să oprească înaintarea incendiului. Centurionul Liberalis a încercat să impună ascultarea cu corpul lui de comandă; însă nici respectul față de împărat nu a putut opri dușmănia cruntă contra iudeilor; nimic nu a putut domoli furia cumplită și dorința după jaf. Soldații au văzut totul în jur poleit cu aur, care strălucea orbitor în lumina ciudată a flăcărilor; ei au presupus că în sanctuar erau ascunse comori nebănuite. Un soldat, pe neobservate, a aruncat o torță aprinsă printre uși și, într-o clipă, toată clădirea era în flăcări. Fumul orbitor și flăcările au silit pe ofițeri să se retragă și nobilul edificiu a fost lăsat în voia soartei.

Dacă pentru romani a fost un spectacol îngrozitor - ce va fi fost el pentru iudei? Toată culmea colinei care domina cetatea clocotea ca un vulcan. Una după alta, clădirile se prăbușeau cu un troznet îngrozitor și erau înghițite într-un abis de flăcări. Acoperișurile de cedru erau ca o mare de flăcări; coloanele împodobite erau ca niște limbi de foc, iar turnurile porților aruncau coloane de flăcări și fum. Colinele învecinate erau luminate; și prin întuneric, grupe de oameni erau văzute privind cu îngrijorare plină de groază înaintarea prăpădului. Pe zidurile și înălțimile cetății se îngrămădeau fețe, unele dintre ele palide de agonia disperării, altele amenințând neputincioase cu răzbunarea. Strigătele soldaților romani, alergând în sus și în jos, și urletele răsculaților care piereau în flăcări se amestecau cu vuietul incendiului și cu tunetul grinzilor care se prăbușeau. Ecourile munților răspundeau aducând înapoi țipetele oamenilor de pe înălțimi; peste tot de-a lungul zidurilor răsunau gemete și vaiete; oamenii care piereau de foame își adunau ultimele puteri pentru a rosti un strigăt de groază și deznădejde.

Masacrul dinăuntru a fost și mai îngrozitor decât spectacolul de afară. Bărbați și femei, bătrâni și tineri, ostași și preoți, aceia care luptau ca și aceia care cereau milă au fost măcelăriți fără deosebire. Numărul celor uciși întrecea pe acela al ucigătorilor. Ostașii a trebuit să se cațere pe grămezi de morți pentru a aduce la îndeplinire lucrarea de exterminare (Milman, History of the Jews, cartea 16).

După distrugerea Templului, întreaga cetate a căzut repede în mâinile romanilor. Conducătorii iudeilor au abandonat turnurile invincibile, iar Titus le-a găsit pustii. A privit la ele cu uimire și a declarat că Dumnezeu le dăduse în mâinile lui, deoarece nici o unealtă, oricât de puternică, n-ar fi putut izbuti împotriva acestor bastioane imense. Atât cetatea, cât și Templul au fost dărâmate până în temelii, iar locul pe care fusese sfântul locaș "a fost arat ca un ogor" (Ier. 26,18). În asediul și în măcelul care a urmat, au pierit peste un milion de oameni; apoi supraviețuitorii au fost duși ca robi, vânduți ca sclavi, târâți la Roma pentru a împodobi triumful învingătorului, dați fiarelor sălbatice în amfiteatre sau răspândiți ca peregrini fără patrie peste tot pământul. Iudeii își făuriseră singuri soarta; ei își umpluseră paharul răzbunării. În distrugerea totală care a căzut peste ei ca națiune și în toate vaiurile care i-au urmat în împrăștierea lor, ei n-au făcut decât să recolteze un seceriș pe care chiar propriile lor mâini îl semănaseră. Profetul spunea: "Pieirea ta, Israele, este că ai fost împotriva Mea", "ai căzut prin nelegiuirea ta" (Osea 13,9; 14,1).

Suferințele lor sunt reprezentate adesea ca o pedeapsă care a venit asupra lor ca urmare a hotărârii directe a lui Dumnezeu. În felul acesta, marele amăgitor caută să-și ascundă lucrarea. Printr-o lepădare încăpățânată a iubirii și milei divine, iudeii au făcut ca ocrotirea lui Dumnezeu să le fie retrasă, dar lui Satana i-a fost îngăduit să-i conducă după voința lui. Cruzimile oribile care au avut loc la distrugerea Ierusalimului sunt o demonstrare a puterii răzbunătoare a Satanei asupra acelor care se supun stăpânirii lui.

Noi nu cunoaștem cât de mult datorăm lui Hristos pentru pacea și ocrotirea de care ne bucurăm. Puterea lui Dumnezeu este aceea care ferește omenirea de a cădea cu totul sub stăpânirea Satanei. Cel neascultător și nerecunoscător are multe motive de recunoștință față de mila și îndelunga răbdare a lui Dumnezeu, care ține în frâu puterea crudă și răufăcătoare a celui rău. Dar atunci când oamenii trec peste limitele răbdării divine, această putere este retrasă. Dumnezeu nu stă înaintea păcătosului ca un executor al

sentinței date împotriva nelegiurii; dar lasă pe respingătorii milei Sale să culeagă ceea ce au semănat. Orice rază de lumină respinsă, orice avertizare disprețuită sau ne luată în seamă, orice pasiune îngăduită, orice călcare a Legii lui Dumnezeu este o sămânță semănată care aduce un seceriș ce nu dă greș. Duhul lui Dumnezeu căruia I s-a împotrivit cu încăpățănare este în cele din urmă retras de la păcătos, și atunci nu mai are nici o putere să-și stăpânească pornirile rele ale sufletului și nici o ocrotire față de răutatea și vrăjmășia Satanei. Distrugerea Ierusalimului este o avertizare înfricoșată și solemnă pentru toți aceia care glumesc cu posibilitățile harului divin și se împotrivesc chemărilor milei dumnezeiești. Niciodată n-a fost dată o mărturie mai hotărâtă cu privire la ura lui Dumnezeu față de păcat și la pedeapsa sigură care va cădea peste cel vinovat.

Profeția Mântuitorului cu privire la căderea judecăților lui Dumnezeu peste Ierusalim trebuie să aibă o altă împlinire, față de care acea distrugere teribilă era doar o umbră slabă. În soarta cetății alese putem vedea soarta unei lumi care a lepădat mila lui Dumnezeu și a călcat în picioare Legea Sa. Întunecate sunt rapoartele mizeriei omenești, la care pământul a fost martor în decursul lungilor lui veacuri de crimă. Inima slăbește și mintea se pierde privind toate acestea. Teribile au fost rezultatele lepădării autorității Cerului. Însă o scenă și mai întunecată este prezentată în descoperirea viitorului. Rapoartele trecutului - procesiunea cea lungă a conflictelor, a agitațiilor și a răscoalelor, "învălmășeala luptei și haina de război tăvălită în sânge" (Is. 9,5) - ce sunt toate acestea în contrast cu grozăviile zilei aceleia, când Duhul înfrânat al lui Dumnezeu va fi retras cu totul de la cei nelegiuiți și nu va mai ține în frâu răbufnirea patimilor omenești și mânia satanică! Lumea va vedea atunci, ca niciodată mai înainte, rezultatele conducerii Satanei.

Dar în ziua aceea, ca și în zilele distrugerii Ierusalimului, poporul lui Dumnezeu va fi eliberat, toți aceia care "vor fi găsiți scriși printre cei vii" (Is. 4,3). Hristos a declarat că va veni a doua oară pentru a strânge la Sine pe cei credincioși: "Atunci se va arăta în cer semnul Fiului omului, toate semințiile pământului se vor boci, și vor vedea pe Fiul omului venind pe norii cerului cu putere și cu o mare slavă. El va trimite pe îngerii Săi cu trâmbița răsunătoare, și vor aduna pe aleșii Lui din cele patru vânturi, de la o margine a cerului până la cealaltă" (Matei 24,30.31). Atunci cei care nu ascultă de Evanghelie vor fi nimiciți "de suflarea gurii Sale și vor fi prăpădiți cu arătarea venirii Sale" (2 Tes. 2,8). Ca și Israelul din vechime, cei nelegiuiți se pierd singuri; ei cad prin nelegiuirea lor. Printr-o viață de păcat s-au așezat atât de departe de armonia cu Dumnezeu, starea lor a devenit atât de degradată de păcat, încât manifestarea slavei Sale este pentru ei un foc nimicitor.

Oamenii să se ferească a neglija lecția dată de Hristos în cuvintele Sale. Așa cum El i-a avertizat pe ucenicii Săi cu privire la distrugerea Ierusalimului, dându-le un semn al apropierii prăpădului, ca să poată scăpa, tot astfel El a avertizat lumea cu privire la ziua distrugerii finale și i-a dat semne ale apropierii ei, încât toți aceia care vor, să poată scăpa de mânia viitoare. Isus declară: "Vor fi semne în soare, în lună și în stele. Și pe pământ va fi strâmtorare printre neamuri" (Luca 21,25; Matei 24,29; Marcu 13,24-26; Apoc. 6,12-17). Aceia care văd acești prevestitori ai venirii Sale trebuie "să știe că este aproape, chiar la uși" (Matei 24,33). "De aceea vegheați" sunt cuvintele Sale de îndemn (Marcu 13,35). Aceia care iau seama la avertizare nu vor fi lăsați în întuneric pentru ca ziua aceea să-i surprindă nepregătiți. Dar pentru aceia care nu vor veghea, "Ziua Domnului va veni ca un hoț noaptea" (1 Tes. 5,2-5).

Lumea nu este astăzi mai dispusă să creadă solia pentru această vreme de cum erau iudeii să primească avertizarea Mântuitorului cu privire la Ierusalim. Oricând va veni, ziua Domnului va veni pe neașteptate asupra celor neevlavioși. Pe când viața se desfășoară pe drumul ei neschimbat, când oamenii sunt absorbiți în plăceri, în afaceri, în comerț, în procurarea de bani, când conducătorii religioși preamăresc progresele și iluminarea lumii, iar poporul este legănat într-o siguranță falsă - atunci așa cum un hoț pradă la miezul nopții locuința nepăzită, tot astfel o prăpădenie neașteptată va veni peste cei neglijenți și neevlavioși "și nu va fi chip de scăpare" (vers.3).